

Verslag stuurgroep Duurzame Polder 19 februari 2024

1. Opening, mededelingen en agendavaststelling

Bart Krol opent het overleg. Kees van Geffen, Anneke den Tenter en Sander van der Heijden sluiten online aan. De heer Gloudemans (Directeur provincie Noord-Brabant) vervangt Jos van der Horst namens de provincie.

Agenda vastgesteld met een extra punt bij agendapunt 4, ambtelijke reactie op het VKA van de provincie.

2. Punten ter kennisname:

- Persmomenten voorkeursalternatief 18/01 (BD en DTV) en 19/01 (DTV Focus) hebben geleid tot positieve aandacht in de pers voor het voorstel voorkeursalternatief. Geen felle tegenreacties.
- Het atelier op 24 januari gaf een goed overzicht van de standpunten van belangenorganisaties, variërend van voorzichtige instemming (Heemkundekring, Behoud Lithse Polder, die eigenlijk tegen blijft) tot teleurstelling (Windcollectief Oss Den Bosch, IVN Den Bosch). Reacties worden meegegeven aan de Raden met de discussienota.
- Inloopmomenten 29 januari (Oss) en 30 januari (Rosmalen) werden vrij goed bezocht, in Rosmalen was het druk. In Rosmalen waren relatief veel bewoners en eigenaren uit het poldergebied zelf met de nodige zorgen en bezwaren, naast een aantal bewoners met kritische geluiden uit De Grootte Wielen. In Oss was er deelname van 20 à 30 personen en was de sfeer constructief. Op hoofdlijnen gingen de vagen over drie hoofdthema's: gezondheid (geluidhinder en slagschaduw, financiële participatie en laagvlieggebied van Defensie).
- Bijeenkomst met dorps- en wijkraden op 5 februari in Geffen werd ook bezocht door kritische omwonenden en door drie (burger)raadsleden uit Oss. Die gingen gepaard met discussies over geluid, gezondheid, verschil in afstanden per gemeente en de gevolgen voor het agrarisch gebruik.
- Op 15 februari was er een bijeenkomst met grondeigenaren in de polder. Hier werd opnieuw een discussie over verschillende afstanden Oss en 's-Hertogenbosch. Verder constructief over combinatie agrarisch gebruik, wind en natuur.

- De online consultatie heeft geleid tot 1.230 reacties op de gestelde vragen. De resultaten worden meegegeven aan de Raden als bijlage van de discussienota.
- Voor beide gemeenten worden discussienota's opgesteld en door B&W ingebracht voor bespreking in de Raden. Discussienota gemeente 's-Hertogenbosch is ter kennisname meegezonden.
- **Kees van Geffen** vraagt aan beide liaisons om beiden discussienota's met elkaar te vergelijken en te kijken naar de formulering. Zodat wij hier elkaar niet in kruisen.
- **Mike van der Geld** meldt dat de discussienota voor 's-Hertogenbosch al is aangeleverd, dus moeten we kijken wat er mogelijk is.

3. Verslag stuurgroep 23 december 2023 BIJLAGE 3 (vaststellen)

Geen opmerkingen. Het verslag is vastgesteld.

4. Opzet ontwerpprogramma Duurzame Polder BIJLAGE 4 (bespreken en vaststellen)

- Het programma onder de omgevingswet maakt een nieuwe functie (energie opwekken met windturbines) mogelijk in het gebied en beschrijft de ruimtelijke inpassing ervan. Daarmee geven we invulling aan de vraag naar de integrale gebiedsontwikkeling voor de Duurzame Polder. Een programma is een nieuw instrument onder de Omgevingswet (per 1 januari 2024 in werking).
- Voorstel is om het concept Programma in maart met belangenorganisaties te delen. We stellen daarbij voor geen online consultatie te doen, met name omdat over het grootste deel van het Programma de omgeving al bevraagd is.
- De stuurgroep wordt gevraagd om deze opzet goed te keuren als basis voor het uitwerken van dit programma dat in april aan de Colleges zal worden aangeboden ter vaststelling en vrijgave voor zienswijzen in mei en juni 2024.
Er kan geconcludeerd worden dat de opzet voor het ontwerpprogramma akkoord is. Er zijn geen op- of aanmerkingen. Programma wordt in april aan de Colleges aangeboden voor vrijgave voor zienswijzen.
- Ambtelijke reactie provincie Noord-Brabant
Provincie Noord-Brabant heeft een informele ambtelijke reactie gegeven op het VKA aan het projectteam. Er zijn drie opmerkingen met betrekking tot de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het concept VKA zoals het er nu ligt.

1. De provincie ziet een risico over het verschil tussen de 1 en 2 km afstandsnorm.
 2. De natuurwaarden, met name het weidevogel- en ganzen- en smientengebied, zijn van belang. Het betreft niet alleen het gebied zelf, maar ook de aanliegroutes. Daarnaast is een aanpassing van de omgevingsverordening noodzakelijk voor het aanpassen van het ganzen- en smientengebied.
 3. In november heeft de provincie een brief ontvangen van het Windcollectief Oss - Den Bosch (WCO), waarin het collectief o.a. verzoekt aan de provincie de coördinatie terug te nemen van de gemeenten. De provincie heeft een gesprek gehad met het collectief, waarin zij zorgen uitspraken over de bedrijfseconomische haalbaarheid.
- **Eltjo Kugel** stelt dat de provincie op korte termijn antwoord moet geven op het verzoek om het gezag terug te nemen. Deze eerste ambtelijke reactie is nog niet besproken bij de Gedeputeerde Staten.
 - **Kees van Geffen** stelt dat de reactie van de provincie haaks staat op de bestuurlijke overeenkomst die ook door de provincie is ondertekend. Het Windcollectief Oss - Den Bosch heeft geen rol binnen deze overeenkomst. Kees geeft daarnaast aan dat de reactie van het WCO mogelijk ook een onderdeel vormt van hun onderhandelingsstrategie.
 - **Mike van der Geld** sluit zich aan bij de wethouder van Oss, voornamelijk als het gaat om de afstandsnormen. We hebben een bestuursovereenkomst gesloten waar alle partijen, inclusief het Rijk en de provincie, hun handtekening onder hebben gezet. Wat betreft de 1 à 2 km: hierin is veel tijd gestoken aan de voorkant.
 - Wat betreft natuur: lijkt het verstandig dat ecologen hierover met elkaar over in gesprek gaan.
 - **Erik Opdam** licht toe dat er discussie is met de ecologen over de aanliegroutes en voor- of nadelen van concentratie of spreiding van de turbines. Het projectteam maakt hiervoor een afspraak voor overleg met de provincie. We kunnen de reacties gebruiken om het voorstel te verbeteren. Wat betreft de 1 en 2 km: naar mijn weten heeft de commissie MER hier in de eerste reactie niets over opgemerkt.
 - **Eltjo Kugel** stelt dat de eerste ambtelijke reactie tot doel heeft om iedereen alert te houden op punten waar goed naar gekeken moet worden. We hebben inderdaad ook de bestuurlijke overeenkomst ondertekend en zullen ons eraan houden.
Wat betreft het ganzen- en smientengebied: dit kan inderdaad worden verplaatst. Bij het weidevogelgebied kan dit anders liggen.

- **Kees van Geffen** verwacht dat de provincie op termijn een bestuurlijke reactie geeft op het Windcollectief, en dat hij deze graag zou willen zien. Hij pleit ervoor om het politieke debat over het VKA in Oss af te wachten.
Mike van der Geld geeft de provincie in overweging om de gedeputeerde Natuur tijdelijk te laten aansluiten bij stuurgroep om ook op dit niveau de afstemming met natuur te bespreken.
- **Bart Krol** concludeert dat de opmerkingen van de provincie ertoe leiden dat we met een beter onderbouwd verhaal naar de gemeenteraden gaan voor bespreking van de het voorkeursalternatief. En later het Programma. Verder moeten de wethouders met de provincie in gesprek blijven gaan om te kijken hoe men met elkaar verder zal gaan de aankomende tijd.

5. Aanbevelingen Rekenkamer: Afstemming 1 en 2 kilometer begrenzing

- In beide gemeenteraden is besloten dat de colleges uitvoering moeten geven aan de aanbeveling van de rekenkamer om de overleggen over een gelijk uitgangspunt voor de afstand tot de bebouwde kom. Het ligt niet in de rede dat gemeente Oss een kleinere afstand dan 2 km als uitgangspunt zal nemen, noch dat 's-Hertogenbosch een grotere afstand dan 1 km kan accepteren. Deze uitgangspunten zijn in eerdere raadsbesluiten via politieke beraadslagingen vastgesteld, mede gelet op het uitgebreide, gevoerde participatieproces van belanghebbenden.
- De stuurgroep constateert dat een gezamenlijke afstandsnorm niet mogelijk is en de overwegingen daarvoor worden opgenomen in het programma. Daarvoor is een goede onderbouwing nodig.

6. Financieel overzicht 2023 BIJLAGE 5 (vaststellen)

- De werkzaamheden voor Duurzame Polder hebben in 2023 de grens gepasseerd van het budget van € 1 miljoen dat voor partijen bij aanvang beschikbaar is gesteld. De overschrijding wordt op dit moment gefinancierd door gemeente Oss. De aanvraag voor voorfinanciering van € 2 miljoen bij provincie Noord-Brabant is door een langdurig onderhandelingstraject over de voorwaarden voor de leenovereenkomst vertraagd. Wij verwachten het deze maand te kunnen afronden en dan zo snel mogelijk (na vaststelling Samenwerkingsovereenkomst tussen Oss en 's-Hertogenbosch) in te dienen.

- **Peter Mertens** verwacht in de komende maanden groen licht te krijgen voor de voorfinanciering door de provincie. Hij betreurt het dat het traject om tot hier te komen zo lang heeft moeten duren.
- Volgens **Suzanne van Lith** liggen de stukken klaar voor ondertekening. Dit kan op korte termijn gebeuren, eerst bij de gemeenten, dan bij de provincie.

7. Voorstel financiële participatie in 2 snelheden BIJLAGE 6 (besluiten)

- Het projectteam stelt voor om de consultatie over de financiële participatie in beide gemeenten op verschillende momenten te laten plaatsvinden i.v.m. verschillende keuzes in de Raden. Dit wijkt af van eerdere afspraken over gelijktijdige consultatie. **De stuurgroep stemt in met start van de consultatie voor inwoners van de gemeente 's-Hertogenbosch.**
- **Mike van der Geld** vraagt het projectteam om een externe expert te betrekken in het gesprek met de initiatiefnemers. Die kan de maatschappelijke spiegel voorhouden in de onderhandelingen.

8. Rondvraag en sluiting

- **Maarten Pieters namens de Klankbordgroep:** Vanavond is de laatste bijeenkomst van de klankbordgroep waarbij beide bestuurders aanwezig zullen zijn. Het is mogelijk dat er punten naar voren zullen komen die ook hier ter bespreking zijn geweest.

Verder geen vragen of opmerkingen. Bart Krol sluit de vergadering.